

BÁNK
KÖZÖSSÉGI
MAGAZINJA

2021
OKTÓBER

Egymás között

Egy elmaradt rendezvény margójára

2021. augusztus 21-én, Bánkon az utolsó utáni pillanatban ByeAlex technikai okokra hivatkozva lemondta – a nézők számára ingyenes – koncertjét, hiába gyűlt össze majd 2000 ember, akik őt szerették volna látni, hallani.

Előfordul ilyen.

Ez az eset azonban szinte felrobbantotta a Facebook-ot, a legtöbb vélemény és hozzászólás negatív volt. Bár a helyszínen a nézők fegyelmezetten, csendben vették tudomásul a hírt (ezért köszönet illeti őket), a közösségi médiában elszabadultak az indulatok.

Az esetről azért fontos beszélnünk, mert Bánkra is hatással lehet/lehetett. Egyrészt azért, mert a falu nevét felkapta a média, és számos cikkben szerepelt (a médium jellegétől függő módon), másrészt azért, mert az elmaradt előadás terheit Bánk közössége viseli.

Egy énekes, előadóművész is ember, nap, mint nap más településen lép fel, gyakran nem megfelelő körülmények között, hiszen sok vidéki színpad nem rendelkezik megfelelő technikával, háttérrel, az előadó nem a saját ágyában alszik, elfárad. Fontos, hogy amennyire csak lehetséges, kiszámítható körülményeket teremtsen önmaga, és ezáltal a produkciójára kíváncsi közönség számára is. Mindez teljes mértékben érthető és elfogadható.

Éppen ezért a szerződésekben külön melléklet szokta tartalmazni az elvárt technikai, színpadi feltételeket, a szervezők által megteremtendő körülményeket, beleértve ebbe az előadó és kollégáinak ellátását is (étel, ital). A szervezők általában igyekeznek mindezeknek megfelelni – ahogy mi is –, a produkció nézőinek pedig gyakran fogalmuk sincs arról, mekkora háttér-munka húzódik meg egy-egy előadás mögött. Mind a szervezők, mind az előadói stáb részéről.

Az „előadói szakma” viszonylag lazán működik. A felsorolt feltételekről az előadás előtt a szervezők technikusai szoktak – általában szóban – egyeztetni, hiszen ahogy már korábban említettük, vannak olyan települések, színpadok, ahol objektív okok miatt nincs lehetőség minden feltételt teljesíteni. Miután az előadóknak is érdeke, hogy élő

koncerteken is találkozzanak a rajongóikkal, általában rugalmasan kezelik a feltételek listáját, és megtartják a koncertjüket akkor is, ha néhány feltétel hiányzik, vagy nem pont olyan, ahogy az a szerződésben szerepel. Hiszen a közönség az első, ők éltetik a művészt, nélkülük nem létezne. Ez eddig nem jelentett problémát sem a Tankcsapdának, sem a Neoton Famíliának, sem a neves külföldi jazz előadóknak. A szervezők és előadók kapcsolatát tehát egy hallgatóságos, kölcsönös bizalmon, és közös érdekeken alapuló együttműködés jellemzi.

Senki nem akar rosszat a másikkal, minden fél igyekszik a saját keretei közt a maximumot nyújtani, és természetesen előfordul, hogy valaki hibázik, vagy az is, hogy valami váratlan dolog jön közbe. Mind az eladó, mind a szervezők részéről.

Nem tudjuk, hogy valójában mi történt augusztus 21-én, vajon mi volt a koncert lemondásának a valódi oka. Mert minden feltétel adott volt a koncert megtartásához, hiszen olyan hiányosság nem állt fenn, ami ezt megakadályozta volna. De nem szeretnénk mutogatni senkire, nem szeretnénk pontról pontra hivatkozva cáfolni bárkinek az állításait vagy hibáztatni bárkit is, mindenkinek van tanulnivalója az esetből. Mi, Bánkon vállaljuk a felelősségünket, teljesítjük a szerződésben vállalt kötelezettségeinket.

Bánkon továbbra is szeretnénk színvonalas, változatos programokat kínálni a Bánki Nyár programsorozat keretein belül, amikor csak tehetjük, ingyenes programokat szervezünk. Minden bizonnyal körültekintőbbek leszünk az előadók elvárásainak teljesítésével kapcsolatban, de szeretnénk megőrizni velük a korábban jól működő, rugalmas, bizalmi kapcsolatot is.

És a jövőben – ahogy eddig is – szeretettel várunk mindenkit, aki szeretne „Fürödni a pillanatban Bánkon..”

Torma Andrea, polgármester

Kiadó:

Bánk Község
Önkormányzata

Felelős szerkesztő:

Torma Andrea

Szerkesztőség:

Almádi Krisztina
Csizmár Gábor
Henczné Hekli Bernadett
Horváth István
Rusvay Kata
Szabados Andrea
Szenthe István

Fotó:

Laukó Éva
Vass Zoltán

Tipográfia:

Vassművek

Nyomdai kivitelezés:

Cre-Action Kft.

egymaskozt@bank-falu.hu

SZLOVÁK NEMZETISÉGI TÁJHÁZ – BÁNK

Bánk szlovák nemzetiségi tájháza immár 50 éve létezik és várja a látogatókat. Ezzel a „korral” kiemelkedő résztvevője volt a szentendre Szabadtéri Néprajzi Múzeumban szeptember 18-án megrendezett „Közösségek öröksége a Skanzenben” elnevezésű programnak, mint „legidősebb” tájház. A program célja volt a közösségeinkben őrzött és továbbadott kulturális, szellemi és tárgyi, a tájházakhoz kapcsolódóan pedig építészeti örökségre felhívni a figyelmet. Két napon át színpadi produkciók, kézműves bemutatók, felvonulás, zenei és táncos programok, gasztronómiai különlegességek várták a látogatókat.

Ivanicsné Hugyecz Mária, Manyi – a Bánki Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat elnöke – szervezésében Bánk is részt vett az eseményen, Ő és bánki segítői (Bencsis Gáborné, Gyurcsó Istvánné, Hugyecz Ferencné, Ivanics Barbara, Ivanics Istvánné, Klucsik And

rásné, Kovács Ildikó) képviselték Bánkot és a szlovák nemzetiségi tájházat a Skanzen programján: lakodalmas és ünnepi viselet, valamint régi lakodalmas sütemények bemutatásával, és ehhez kapcsolódóan kézműves program keretében lakodalmas örömkalács díszítésével mutatkozott be Bánk.

Ivanicsné Manyi beszámolója a rendezvényről: „Nagy örömeinkre sokan látogattak el a számunkra kijelölt portára (Perkupai lakóház). A ház berendezése kapcsolódott a programunkhoz, kiállításunkhoz. Vendégeinket „varkarccsal” (bánki pogácsával), „lepnyikkel” (túrós lepénnyel), lepke formájú herókével és „radosztnyikkel” (lakodalmas örömkaláccsal) kínáltuk. Többen nem ismerték ezeket a süteményeket. Miután megkóstolták, meglepődtek, hogy a régi egyszerű édességek milyen finomak. Voltak, akik receptet is kértek, hogy otthon majd elkészítik. A finomságok kóstolása közben bemutattuk ünnepi viseleteinket a babákon, és élőben is.

Programunk részét képezte a menyasszony öltöztetése is. Többen felvételt is készítettek, miközben bemutattuk a ruhadarabokat. Sok dicséretben volt részünk, sokan megcsodálták a viseleteinket.

Kiegészítő programként kézműves foglalkozással is készültünk. Itt mindenki elkészíthette a saját kis papírvirágját az örömkalács-

hoz. Kicsik és nagyok együtt készítették a szebbnél-szebb virágokat, közben sok régi szokást is felelevenítettünk. Igazi vidám hangulat, nevetés lengte be udvarunkat. Örömmel mutattuk meg a viseleteinket, s jó érzéssel töltött el minket a sok érdeklődő.

Köszönet illeti a hagyományok ápolóit, megőrzőit. Hiszen Ők az „élő adatközlők” tudják átadni a jövő nemzedéknek tudásukat olyan formában, amit megélték és megtapasztaltak.” Köszönjük a rendezvényen résztvevők szolgálatait, hogy képviselték és bemutatták településünk hagyományait!

E rendezvény apropóján érdemes egy kis visszatekintést tennünk, milyen kincset tudhatunk magunkénak Bánkon.

A tájházat szlovák nemzetiségi kiállításaként nyitották meg 1971-ben, így – ahogy már említettük – egyike a legrégebben létrejött magyarországi tájházaknak. Néprajzi anyagát születésekor a Nógrád Megyei Mú-

zeumok Igazgatósága a balassagyarmati Palóc Múzeum gyűjteményeiből állította össze. Napjainkban a gyűjtemény tárgyait az immár a Magyar Nemzeti Múzeum tagintézményeként működő Palóc Múzeum gondozza, és látja el a tájház szakmai felügyeletét.

A település központjában álló műemlék jellegű 19. századi parasztház 2019–2021 között az önkormányzat szakszerűen felújította, a Palóc Múzeum munkatársai pedig újra berendezték a bánki szlovákság életmódját, házhaznátat bemutató kiállítást. A ház három helyiségében (tiszta szoba, konyha, kamra) tekinthetők meg a helyi szlovákság életmódját reprezentáló tárgye-gyűttesek.

Valamennyi helyiségben a tárgyak elhelyezése hűen tükrözi egy bánki szlovák család kamrájának egykori berendezését és használati módját. A török pusztítást követően a környéken megtelepült, zömében evangélikus szlovákság kultúrájába ad bepillantást a kiállítóhely. A XIX. század végén épült, szabadkéményes, polgári cseréppel fedett parasztházban egy közepes gazdasági állásúnak számító, még gyermektelen házaspár szoba-konyha-kamrájának berendezése látható a múlt század elejének gyakorlata szerint. A tájház szeretettel várja a látogatókat, érdeklődőket!

Néhány érdekes adat:

A Közösségek öröksége program keretében egyedül a bánki tájház kapott emléklapot az 50 éves jubileum kapcsán.

2021-ben Magyarországon két, alapításának 50. évfordulóját ünneplő tájház van.

A Magyarországi Tájházak Központi Igazgatóságának adatbázisa alapján jelenleg Magyarország területén 556 tájház található.

Összesen 19 db 50 évnél régebben alapított tájház található az országban.

A legkorábbi alapítású tájház a veszprémi Bakonyi Ház, amit 1935-ben hoztak létre.

Tájékoztatás önkormányzati döntésekről

AZ ÖNKORMÁNYZAT ELMÚLT IDŐSZAKBAN HOZOTT DÖNTÉSEI:

Magyarország Kormánya az élet- és vagyonbiztonságot veszélyeztető tömeges megbetegedést okozó SARS-CoV-2 koronavírus világjárvány következményeinek elhárítása, a magyar állampolgárok egészségének és életének megóvása érdekében 2020. november 4-től Magyarország egész területére veszélyhelyzetet hirdetett ki.

A katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény 46.§ (4) bekezdése értelmében veszélyhelyzetben a települési önkormányzat képviselő-testületének feladat- és hatáskörét a polgármester gyakorolja. Ezen jogszabályi rendelkezés értelmében veszélyhelyzetben a képviselő-testület ülésének összehívására nincs lehetőség, a képviselő-testület valamennyi hatáskörét – a jogszabályban megjelölt kivétellel – a polgármester gyakorolja, a képviselő-testületnek veszélyhelyzetben nincs döntési jogköre.

A Polgármester – a képviselő-testület tagjaival történt egyeztetés alapján – a következő döntéseket hozta:

- Megalkotásra kerültek az önkormányzat gazdálkodásával összefüggő önkormányzati rendeletek:
  - az Önkormányzat 2020. évi költségvetésének módosításáról
  - az Önkormányzat 2020. évi költségvetésének teljesítéséről (zárszámadás)
- Elfogadásra került:
  - a Borsosberényi Közös Önkormányzati Hivatal 2020. évi gazdálkodásáról szóló beszámoló,
  - a 2020. évre vonatkozó éves belső ellenőrzési jelentés,
  - a Bánki Törpe Óvoda működéséről szóló beszámoló.
- A Benczúr Miklós utcai 975 helyrajzi számú beépítetlen telek tulajdonosa kérelemmel fordult a képviselő-testülethez, melyben kérte, hogy az ingatlanra vállalt beépítési kötelezettséghez kapcsolódó értékesítési tilalom ellenére a képviselő-testület járuljon hozzá, hogy az építési telket magánszemély részére értékesítse. Az Önkormányzat a beépítetlen telek értékesítéshez történő hozzájárulást a vevő és az Önkormányzat közötti külön megállapodáshoz kötötte, melyben rögzítésre kerültek az ingatlan beépítésének feltételei, valamint a beépítés határideje, a beépítés megtörténtének igazolása, valamint a vevő (új tulajdonos) által az Önkor-

mányzat részére fizetendő kötbér mértéke, amennyiben a vevő a beépítési kötelezettségének határidőben nem tesz eleget.

A katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény egyes rendelkezéseinek eltérő alkalmazásáról szóló 307/2021.(VI.5.) Korm. rendelet 1.§-a értelmében a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény 46. § (4) bekezdésétől eltérően a települési önkormányzat képviselő-testülete a feladat- és hatáskörét 2021. június 15-től maga gyakorolja. Ezen jogszabályi rendelkezés alapján 2021. június 15. napjától a képviselő-testület hatásköreit a képviselő-testület gyakorolhatta.

A képviselő-testület a következő döntéseket hozta:

- A képviselő-testület elfogadta és tudomásul vette a Polgármester által – a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló törvényben meghatározott jogkörében eljárva – 2020. november 4. és 2021. június 14. között hozott döntésekről szóló tájékoztatást.
- Szóbeli megkeresés érkezett az önkormányzathoz a Bánki Tő-Strand főépületében lévő üzlethelyiségek bérletével kapcsolatban. A képviselő-testület döntött az 1. számú üzlethelyiség és a mellette lévő terasz kávézó üzemeltetése céljára, a 2. számú üzlethelyiség raktározás céljára történő bérbeadásáról:
  - 1. számú üzlethelyiség és terasz bérbeadása: 3 év időtartamra, kávézó üzemeltetésére, a bérleti díj összege 2021. évben 120.000 Ft + áfa, melyet az Önkormányzat minden naptári év első napjától jogosult megemlíni a KSH által az előző naptári évre közzétett infláció mértékével.
  - 2. számú üzlethelyiség bérbeadása: 2021. évi szezonra raktározás céljából, a bérleti díj összege 2021. évben havi 15.000 Ft + áfa.
- Döntés született Bánk község településrendezési eszközeinek módosítására vonatkozó munkaközi anyag elfogadásáról, melynek értelmében a módosítással érintett teljes területet egységesen – Benczúr Miklós utca és Patkó utca környezete, azaz a Bánk 954-966, 975-976, 979-993, 1001-1011 helyrajzi számú ingatlanok – a Lf1 jelű építési övezetbe kerül, és az övezetben

lévő építési telteken legfeljebb egy lakó rendeltetési egység létesíthető.

- A településrendezési eszközök módosításával kapcsolatos eljárás lefolytatásához főépítész bevonását írja elő a jogszabály. Bánk község településrendezési eszközeinek módosításával kapcsolatos főépítész feladatok elvégzésével a korábbi együttműködések (településrendezési eszközök módosítása, településképi eljárás során főépítész feladatok ellátása) alapján Kenyeres Consulting Tanácsadó Bt. került megbízásra. A megbízási díj összege: 200.000 Ft + áfa.
- A Belügyminiszter által kiírt sportfejlesztési pályázati felhívás keretében a Bánk 938 helyrajzi számú ingatlanon (tenispálya melletti terület) új sportlétesítmény (öltöző és kiszolgáló épület) létrehozására benyújtott pályázat kedvező elbírálásban részesült és a sportöltöző megvalósítására Bánk Község Önkormányzata 19.999.925 Ft támogatást kapott. A képviselő-testület döntött arról, hogy a fejlesztést a pályázat tartalma szerint, a pályázati műszaki tartalomnak és terveknek, helyszínrajznak megfelelően megvalósítja.
- Döntés született a Bánki Törpe Óvoda óvodavezetői állás betöltésére meghirdetett pályázatra beérkező pályázatok elbírálásáról. A pályázati felhívásra 1 db pályázat érkezett. A képviselő-testület – figyelembe véve az alkalmazotti közösség, a szülői szervezet, a Bánki Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat, a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény 20/A.§ (6) bekezdése alapján kijelölt, 3 fős szakértelemmel rendelkező bizottság véleményét – a Bánki Törpe Óvoda óvodavezetői munkakörének betöltésével, illetve az óvodavezetői feladatok ellátásával 2021. augusztus 1. napjától határozott időre, 2026. július 31-ig Valentné Konopás Erzsébet Borbála pályázót bízta meg.
- A „Bánk üdülőfalvú turisztikai potenciáljának erősítése” című TOP pályázati projekt (strand felújítás) keretében felmerült néhány kiadási tétel – elsősorban eszközbeszerzéshez, valamint kötelező nyilvánosság biztosításához kapcsolódó tétel – a pályázatban nem volt elszámolható. A képviselő-testület döntött ezen tételek (összesen nettó 76.066 Ft) önkormányzati önerőként történő biztosításáról.
- A képviselő-testület döntött az Önkormányzat tulajdonát képező Bánk belterület 982 helyrajzi számú, kivett

beépítetlen területet (közművek nélküli építési telek) adásvételéről. Eladási ár: 6.300.000 Ft. Beépítési kötelezettség 4 év. Amennyiben a vevő a beépítési kötelezettségének határidőre nem tesz eleget, kötbért fizet az Önkormányzat részére. Bánk Község Önkormányzatát visszavásárlási jog illeti meg 2026.06.30. napjáig, mellyel abban az esetben élhet, ha a lakóház a beépítési kötelezettség határidejére nem éri el a szerkezetkész állapotot.

- A Bánk, Juhász Gyula utca 54. számú ingatlan tulajdonosának kérelmére a képviselő-testület hozzájárult az ingatlan előtti közterületen álló 1 darab fenyőfa kivágásához. A fa kivágását a kérelmező ingatlantulajdonos végzi el, és a kivágott fa pótlásaként 1 darab honos fás szárú dísznövény kerül ültetésre.

- A Bánk, Jázmin utca 63. számú ingatlan tulajdonosának kérelmére a képviselő-testület hozzájárult az ingatlan előtti közterületen álló 1 darab díófa kérelmező általi, a kérelmező saját költségére és felelősségére történő kivágásához.

- Hákli Tibor alpolgármestert kiemelkedő munkájának elismeréseként 250.000 Ft összegű tárgyutalomban (telefon, számítógép) részesítette a képviselő-testület.

- Döntés született a szociális célú tüzelőanyag vásárlásához kapcsolódó támogatás igényléséről a település számára meghatározott maximális 50 m³ mennyiségű tüzifa beszerzéséhez, válalva az ehhez szükséges önerőt.

- A Rétsági Általános Iskola Gyermekeiért Alapítvány kérelme alapján a Rétsági Általános Iskola szervezésében megvalósuló vándor tábor utazási költségeihez 20.000 Ft összegű támogatást nyújtott az önkormányzat.

- Elfogadásra került a Balassi Bálint Megyei Könyvtár Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszerének 2020. évi működéséről szóló beszámoló.

- A képviselő-testület úgy határozott, hogy a Vidékfejlesztési Program keretében a Börzsöny Térsége Egyesület, mint LEADER helyi akciócsoport (HACS) által meghirdetett „Településkép megőrzése” felhívás keretében igényelhető támogatásra támogatási kérelmet nyújt be az Önkormányzati hivatal homlokzatának felújítására a projekt megvalósításához szükséges 1.439.479 Ft önerő vállalása mellett. A pályázat benyújtásra került

- A képviselő-testület elfogadta a Bánk Sportegyesület 2020. évi tevé-

kenységéről szóló beszámolót, valamint a 2020. évi önkormányzati támogatással történő elszámolást, és döntött arról, hogy az Önkormányzat 2021. évre 1,5 millió Ft működési célú támogatást nyújt a Sportegyesület részére.

- A képviselő-testület döntött arról, hogy a Bánk Patkó utca (967 hrsz) és a 994 helyrajzi számú közút területén az ivóvíz vezeték kiépítéséhez szükséges építési engedélyezési tervdokumentáció és kiviteli tervdokumentáció elkészítésével 628.650 Ft megbízási díjért a legkedvezőbb ajánlatot benyújtó NA-LA MI Kft-t bízta meg.

- Döntés született arról, hogy az Önkormányzat a „Nemzeti Ovi-Sport Program” megnevezésű pályázat keretében a Bánki Törpe Óvoda területén Ovi-Sport Pálya megépítéséhez és a projekt megvalósításához önerőként 5.200.000 Ft összegű fejlesztési támogatást nyújt az Ovi-Sport Közhasznú Alapítvány részére.

- Az Önkormányzat a tulajdonát képező hibás alumínium csónakot nem értékesíti, a csónak saját költségvetés terhére felújításra és megjavításra kerül, majd a strandon kölcsönözhető csónakként kerül hasznosításra.

- Döntés született rendkívüli települési támogatások nyújtásáról: 5 fő részére 275.000 Ft támogatás került kifizetésre.

TÁJÉKOZTATÁS FEJLESZTÉSEINKRŐL

- A Bánki Szlovák Tájház felújításának munkálatai 2021. június 28-án befejeződtek. A pályázati támogatással történő elszámolás és a beszámoló benyújtásra került.

- A falu központjában (Hősök tere, Vízisínpad) 4 db térfigyelő kamera kihelyezése és üzembe helyezése megtörtént. A projekt a Vidékfejlesztési Program keretében a Börzsöny Térsége Egyesület, mint LEADER helyi akciócsoport (HACS) által meghirdetett VP6-19.2.1.-13-11-20 kódszámú „Térfigyelő rendszer kiépítése” felhívás keretében igényelhető támogatásból valósult meg. A kifizetési kérelem – tekintettel arra, hogy támogatás utófinanszírozás formájában vehető igénybe – benyújtásra került.

- A Bánk, Petőfi út 27. alatti, helyi védelem alatt álló népi lakóház felújítására vonatkozó szakmai előkészítő dokumentációk elkészültek. A pályázati támogatással történő elszámolás és beszámoló benyújtása folyamatban van.

- A Tó utcai játszótér játszoeszközeinek bővítése 2021. augusztus végén megtörtént. A Magyar Falu Program keretében elnyert támogatásból két új játszótéri eszköz – kétüléses libikóka és kötélgúla – beszerzése és helyszíni telepítése megtörtént.

PÁLYÁZATOT NYÚJTOTTUNK BE:

- önkormányzati hivatali épület homlokzatának felújítására,

- szociális célú tüzifa vásárlásra,

- kistelepülési önkormányzati rendezvények támogatására,

- a 2022. évi Bánki Nyár programsorozat keretében megrendezni tervezett, Útós! – a Talamba és a Cimbaliband zenekar közös koncertjére.

PÁLYÁZATI TÁMOGATÁST NYERTÜNK:

- A Magyar Falu Program keretében 847.846 Ft összegű támogatást nyertünk a Tó utcai játszótér eszközeinek bővítésére. A fejlesztés megvalósult, 2 db új játszoeszköz került beszerzésre és kihelyezésre.

- Önkormányzatunk – szintén a Magyar Falu Program keretében – 21.507.529 Ft támogatásban részesült az Önkormányzati Hivatal épületének tetőfelújítására és csapadékvíz elvezetésére.

- A Bánk 938 helyrajzi számú ingatlanon (tenispálya melletti területen) tervezett sportöltöző és kiszolgáló épület megvalósítására benyújtott pályázatunk pozitív támogatói döntésben részesült. A pályázati támogatás összege: 19.999.925 Ft. A sportöltöző építési engedélyezési tervei elkészültek, az építési engedély kiadásra került.

- A „Nemzeti Ovi-Sport Program” megnevezésű pályázatra benyújtott támogatási igényünk kedvező elbírálásban részesült, így az Ovi-Sport Közhasznú Alapítvány támogatásával a Bánki Törpe Óvoda Kis utca 1. szám alatti megvalósítási helyszínen Ovi-Sport pálya épülhet eszközkészlet beszerzéssel és pedagógusképzéssel együtt, melyhez az Önkormányzat 5.200.000 Ft önerőt biztosít.

- Az 5000 fő vagy annál kevesebb állandó lakosságszámmal nyilvántartott kistelepülési önkormányzati rendezvények támogatására benyújtott pályázatunkkal 1.000.000 Ft támogatást nyertünk az augusztus 20-ai Váci Ifjúsági Fúvószeneke, valamint Pál István Szalonna és Bandája koncerthez.

Gyügyön (Dudince) jártunk

2020-ban az Interreg Szlovákia-Magyarország pályázati program keretében Bánk és Gyügy, mint a Nógrád-Hont határmenti régióhoz tartozó települések, egy közös projektet valósítottak meg, mely során elsősorban turisztikai fejlesztések zajlottak mindkét településen.

Szeptember 6-án a gyügyi gyógyfürdő (Spa Dudince) és a helyi Turisztikai Információs Központ munkatársai meghívására elmentünk Gyügy-re és megnéztük, hogyan sikerült szlovák partnereinknek továbbvinni a közösen megkezdett fejlesztéseket. Az, amit Gyügy kínál az ide érkező vendégeknek, nagyon hasonló Bánk vonzerejéhez: a természet közelsége, csend és béke, a feltöltődés lehetősége. Míg Bánk elsősorban a szórakozás (kulturális kínálat) és rekreáció területén kínál lehetőségeket, addig Gyügy a gyógyulni vágyóknak nyújt széleskörű szolgáltatásokat.

A fürdő valódi gyógyfürdőként működik (nálunk Hévízen, Hajdúszoboszlón található többek között hasonló intézmény), ahol orvosi felügyelet mellett lehet igénybe venni a szolgáltatásokat, előre meghatározott rend szerint. Szükség is van szakértő kontrollra, hiszen az itt található gyógyvíz rendkívül gazdag ásványi anyagokban, a világon csak Franciaországban és Japánban található hasonló, ami alkalmas mozgásszervi, szív- és érrendszeri, idegrendszeri betegségek kezelésére. Az észak-magyarországi régióban élők számára hiánypótló lehetőséget kínál a gyógyturizmus területén. Elsősorban olyanok számára ajánljuk a látogatást, illetve a hosszabb időre tervezett

pihenést, akik szeretik, ha kiszámítható az időtöltésük rendje, és akik a pihenést a szakszerű felügyelet alatt zajló gyógyulással szeretnék összekötni (itt házi rend szolgálja mindenki nyugalmát, este 9 óra után biztosan csend van).

Csodálatosan zöld, valóban nyugalmas a környezet, rendezett park, erdei sétányok segítik a feltöltődést. A sétautak mentén egyszerű, idősebbek által is könnyen használható tornaeszközök találhatók. Szinte minden sarokban, az épületek között, a parkokban találni olyan csendes zugot, ahol a napsütésben, jó levegőn lehet olvasgatni, beszélgetni.

A gyógyulást szolgáló kádak, medencék mellett számtalan sportpálya, wellness központ, strandfürdő és masszázs csábítja a kevésbé kötött programokat kedvelő, lazításra, feltöltődésre vágyó látogatókat. Igény szerint különböző időtartamra szóló programcsomagokat lehet megvásárolni. Minden információ elérhető magyarul, a személyzet jó része is beszél magyarul.

A látogatásunk a további együttműködés folytatásáról is szólt, így egyben kezdete egy újabb közös pályázati projekt megvalósításának.

Torma Andrea, polgármester

Tisztelt Bánki lakosok, üdülősök!

2020. márciusában vettem át a Bánki Polgárőr Egyesület vezetését elődömtől, a néhai Valkó Gyulától. A vezetésem alatt több taggal bővültünk, időközben a vezetőségben is változások mentek végbe.

Mint mindenhol, nálunk is voltak kezdeti nehézségek, de úgy érzem, most elmondhatom, hogy a megfelelő vezetőséggel és tagokkal sikeresen kialakítottunk egy olyan csapatot, akikre bármikor számíthatnak.

A járőri feladataink ellátásához a Nógrád Megyei Polgárőr Szövetségtől kettő darab elektromos robogót kaptunk. Folyamatosan azon dolgozunk, hogy Egyesületünk minél több, a sikeres működéshez szükséges anyagi és tárgyi eszközökkel bővíthessen.

Az idei nyári programok során a legtöbb esetben a Polgárőrség munkáját kérték a rendezvény problémamentes lebonyolításához.

Sikerként könyveljük el, hogy első ízben rendezték meg Bánkon a hagyományos Megyei Ifjúsági Polgárőr napot, melyen 15 településről közel 100 diák vett részt. A különböző rendvédelmi szervek bemutatói a fiatalok pályaválasztását is szolgálta. Sok helyi érdeklődő is részt vett az eseményen. Részt vettünk a Megyei Polgárőr napon, ahol többek között közös főzés is szerepelt a programban. Ezen kívül a bemutatóknak köszönhetően nagyon sok taktikai tudással gazdagodtunk.

Összeségében véve elmondható, hogy egy sikeres nyári szezonon vagyunk túl, ahol a rendezvények biztosítása mellett fokozott figyelmet fordítunk a falu biztonságára is a folyamatos járőrözéssel.

Többször kérte a rendőrség is segítségünket, és több lakossági bejelentésre vonultunk ki rövid időn belül.

Köszönjük az eddigi támogatásokat, de mint minden civil egyesületnek, nekünk is szükségünk van további támogatásokra. Kérnénk Önöket ezután is, bármilyen problémát észlelnek a faluban, értesítsék a polgárőrséget vagy a központi segélyhívót a 112-es telefonszámon.

**Polgárőrség ügyeleti száma:
+36 30 753 3652.**

Köszönjük bizalmukat és támogatásukat!

*Kaplonyi Mihály
Bánki Polgárőr Egyesület*

POLGÁRMESTERI UTÓIRAT

Csak megerősíteni tudom, hogy mennyire sikeres szezont zártunk, egyúttal szeretnék köszönetet mondani a polgárőröknek, mert nélkülük ez nem valósulhatott volna meg. Valóban bármikor számíthatunk rájuk, a rendezvények biztosításában, a helyszínek berendezésében. Köszönjük!

Torma Andrea

A nyár végén gyermekhintaival bővült az óvoda játszótéren.

Az óvodások biztonsága érdekében rugalmas, ütécscsillapító burkolatot kapott a hinta alatti terület.

A burkolást Tolnai Roland végezte társadalmi munkában.

Köszönjük segítségét!

Nagy örömeinkre várhatóan októbertől újra elérhető a könyvtári szolgáltatás, immár új helyszínen: a felújított tájház hátsó helyiségében.

A könyvtárosi feladatokat Vörösne Krutilla Anikó vállalta és látja el óriási lelkesedéssel, tervekkel, elképzelésekkel.

Munkájához sok sikert és kitartást kívánunk! Bízunk abban, hogy a könyvtár egy új közösségi színtér, a kulturális élet új színfoltja lesz Bánkon.

A könyvtár nyitva tartása szerdán 15-17.00 óra, és szombat 10-12

Nyári programok

Idén nyáron – a COVID-19 járvány ellenére, vagy talán éppen a sok korábban elmaradt program miatt – várakozásainkon felül voltak népszerűek és látogatottak a nyári programjaink. Kivételesen színes és változatos rendezvényeket tudtunk szervezni a Bánki Nyár keretében.

Az előadók és a nézők is nagyon várták már a személyes találkozást, öröm volt részt venni a közös élményekben.

A Bánki nyár programsorozat tervezésekor és lebonyolításakor igyekeztünk követni azt a két évvel ezelőtt kijelölt irányt, mely szerint megújítjuk, modernebbé, vonzóbbá tesszük ezt a programot.

Széles palettájú kínálat valósult meg mind korosztályi, mind műfaji szempontból: piknikkel egybekötött hangulatos óriásvásznas tóparti filmvetítés, rockkoncert, táncos retro buli, színház, nosztalgia műsor, folklór, rétegigényeket kielégítő jazzkoncertek, és a fiatalokat célzó modern zene.

Meghívott vendégeink voltak (a teljesség igénye nélkül): a New Level Empire együttes, a Váci Ifjúsági Fúvószenekar, Elza Valle és az Afrocando, Swing à la Django, az Antal Gábor Trió, Malek Anrea, a Face 2 Face zenekar, a Neoton Família, a Tankcsapda,

Kovács András Péter. Szerveztünk színházi előadást és Piknik Mozit, nemzetiségi találkozót és nyári táborot gyerekeknek.

Külön öröm volt, hogy a Szalonna és Bandája zenekar Liszt Ferenc-díjas és Magyar Érdemrenddel kitüntetett virtuóz muzikusai elfogadták meghívásunkat az augusztus 20-i műsorunk fellépőiként.

A zenés-táncos rendezvények védettségi igazolvánnyal történő látogatása lehetővé tette, hogy létszámkorlátozás nélkül fogadhattunk közönséget. A nem zenés-táncos, ültetett programok pedig regisztrációs helyjeggyel korlátozás nélkül látogathatók voltak. Ez komoly előkészületeket és helyszíni koordinálást jelentett.

Külön sikernek tekinthetjük, hogy a programjaink jó része ingyenes volt, mert pályázati forrásból tudtuk megvalósítani azokat (Déryné Program, TOP pályázat). A rendezvényeink teljes látogatottsága kb. 8600 fő volt.

Piknik Mozi
hangulatos
tóparti filmvetítés

A Neoton Família
Sztárjai

Óriási munka, rengeteg ráfordított idő és figyelem húzódik meg a sikeres programok mögött. A pályázatok megírásától kezdve, a programok megszervezéséig, majd lebonyolításáig nagyon sok ember lelkiismeretes és szakmailag magasszintű munkája kellett.

Bánk egész közössége nevében ezúton mondok köszönetet az önkormányzat munkatársainak, a rendezvényszervező és a technikai feltételekről gondoskodó kollégáknak, és a polgárőröknek, akik biztosították a helyszínt, a rendezvény lebonyolítását.

Torma Andrea, polgármester

Máté Péter est

Pál István Szalonna és Bandája koncertje

New Level Empire
Fotó: Füleki Tamás

Swing a'la Django és Tompos Kátya
Fotó: Szabó Barnabás

Elsa Valle – Afrocando
Fotó: Szabó Barnabás

Számadás a Bánki Szent Borbála-kutatóakna munkálatairól

Szenthe István

Már 7 év telt el azóta, hogy a bánki labdarugó pálya mellett elfolyó Jenőipatak medre beszakadt és a patak vize a beszakadáson, mint egy óriási tölcséren át lefolyt a föld mélyébe.

E Bánk térségében teljesen ismeretlen jelenség: egy nagy hozamú patak vízének akadálytalan elfolyása az ismeretlen mélységbe érdekes látványosságnak bizonyult, de ugyanakkor aggodalmakat is keltett.

Senki sem tudta biztosan, hogy mi lesz annak a hatása, hogy ilyen nagy mennyiségű víz jut váratlanul, mondhatni egyik pillanatról a másikra a mélybe; okozhat-e újabb beszakadást a mélybe elfolyó víz?

A létrejött vízelnyelődésnek végül is az vetett véget, hogy a patak vize elterelésre került, azaz egy új mederbe lett terelve. A korábbi vízelnyelődés ezzel szárazra került, és ezt kihasználva egy önkéntesekből álló csapat saját elhatározásából és erőforrásaiból elkezdte a hely kutatását. Részletezve: a felszín beszakadását a mélyben lévő barlangüreg beszakadásának minősítették, és ezen barlangüregbe kívántak bejutni, feltételezve, hogy annak vannak még be nem szakadt részei. A csapat hitelességét korábbi térségbeli barlangok feltárása, megismerésére irányult kuta-

tásai igazolták. Így többek között az a tény, hogy már az előtt valószínűsítették a beszakadás lehetőségét, hogy az létrejött volna.

A választott kutatási módszer a föld mélyébe eltűnt víz útjának követése volt, ami egy függőleges akna lemélyítésével történt, mert a víz útja is függőlegesen lefelé vezetett. Az akna a beszakadás omladékában mélyült, mely omladék egy sziklafalnak támaszkodott; tehát a négyzet alaprajzú, 2x2 méteres aknát három oldalról omladék határolta, és egyik oldalról a beszakadás homokkőfala képezte. Ebből a műszaki helyzetből következőleg a lemélyülő aknát folyamatosan védeni kellett a laza, ezért beszakadni akaró kötőrmelék ellen. A bányászati erre a tevékenységre vonatkozó megnevezése szerint biztosítani kellett, még hozzá folyamatosan. Az akna biztosítása fával történt: jó minőségű fagerendákból készültek az ácsolatok vízszintes helyzetű keretei és e keretek mögött 2,5 cm vastag deszkák, amely bélésdeszkák támasztották meg az aknaoldalakat. Ehhez a biztosítási munkához 5 m³ gerendára és 6 m³ bélésdeszkára volt szükség. Ezen anyagok felhasználásával 23 méteres mélységre jutottunk le, ahol is az egykor elfolyt víz útja vízszintesbe fordult, és mi követtük a vágatunkkal a víz útját, ami szintén biztosítást kívánt, azaz biztosítófa felhasználást. A rövidke, 5 méter hosszú vízszintes társzakasz után a követendő irány ismét füg-

gőlegesbe fordult, és így jutottunk le a bejárat, mondhatni a talajszint alatti 35 méteres mélységre; ez 2021 nyara volt. Ekkor már 500 munkanapon végeztük az egykor a mélybe eltűnt víz útjának a követését. Jellemzően 4-5 fő dolgozott egy-egy műszakban, ami azt jelenti, hogy eddig több mint 2000 műszakot dolgoztunk a kutatáson. A munkálatokra fordított műszakszám, a térítésmentesen végzett munka mennyisége olyan jelentős, hogy a tévedések érdekében leírom: több, mint kétezer műszak.

Azonban nemcsak a kutatóakna mélyítésén dolgozó személyek teljesítménye volt rendkívüli, hanem az a támogatás is, ami a kutatáshoz szükséges anyagok és eszközök biztosításában a kutatók felé megnyilvánult. Kaptunk biztosítót; cementet, sódert; téglát egyes részek időtálló kiépítéséhez; gépeket és más eszközöket; meleg ételcsomagot és palacsintákkal teli ételdobozt is már. Köszönet mindezért, de itt és most nem tudok mindenkit felsorolni, kiknek köszönettel tartozunk a munkafeltételek biztosításáért, mert kevés lenne a hely a felsorolásra.

Jogos a kérdés, hogy megérte-e a Szent Borbála kutatóaknánál folyó kutatásokat támogatni, illetve ennyi munkát fordítani erre?

Jelenleg 2021 szeptember elején kutatóaknánkkal elértük a 37 méteres mélységet, és az aknában feltárult az a mészkő, mely-

ben barlangterek létezése várható; az aknába a mélyből beáramló levegő összetétele mélységi melegvizetből való származást bizonyít. Összességében a Bánk-Romhány-Felsőpetény térségben szerzett tárgybéli ismeretünk szerint a Szent Borbála kutatóaknában azzal, hogy elértük a mészkövet, az abban megismert formaelemek alapján igen jó esélyünk van arra, hogy olyan, a mészkőben rejlő barlangüregekbe is bejutunk, mely már hasznosítható lesz.

A jövőbeli esélyekre vonatkozó megállapításunk iránt bizalmat kérünk eddigi támogatóinktól és minden érdeklődőtől. A bizalom iránti kérésünket azzal indokoljuk, hogy eddig a helyszínre vonatkozó minden vélekedésünk, előrejelzésünk bekövetkezett: először bekövetkezett a Jenői-patak beszakadása (2014), majd elértük a mészkövet, ami itt a barlang létének a feltétele, méghozzá pont olyan mészkövet, amilyent előre jeleztünk (2021). A haladási "sebesség" lassú, mivel szabadidőnkben végezzük ezt a munkát.

És végül még egy lényeges tájékoztatás a Szent Borbála-kutatóaknáról: a kutatóaknába való leszállás rögzített létrákon történik, a létrák alján 2-3 méterenként pihenő szintek vannak beépítve a biztonság érdekében. Számos elégedett kíváncsi helybéli és turista nézhette meg már eddig is, hogy mit is csinálunk e helyen a föld alatt, és mi látható a mélyben.

Múltidézők (5. rész)

Lejegyezte
Szabados Andrea

Múltidéző sorozatunk a libatartás és a liba hasznosításának bemutatásával folytatódik.

Beszélgetőtársam ezúttal is Sulyan Marika volt, akivel Sulyan Andrásné Marka nénit és Ivanics Jánosné Erzsike nénit közösen “meséltünk”.

Számos országban volt és van hagyománya a tollpehellyel töltött paplan, dunyha, párna készítésének. Van, ahol a háztájiban tartott, van, ahol a vadon élő libák tollaival tömnek dunnát és vánkost, ám bárhol is teszik ezt, hogy az a toll a „cihába” (huzatba) kerülhessen, azt bizony hónapokig tartó kitartó munka előzi meg.

Ahhoz, hogy a kellő szaporulat meglegyen, és elegendő tollat lehessen fosztani, legalább 2 tojóra és 1 gúnárra volt szükség.

A tojók mellé a szegényebb családoknál nem mindig tellett gúnárra is, ilyenkor oly módon segítették ki magukat, hogy a tóhoz vagy a patakhoz hajtották le a tojóikat, ahol az idegen gúnárok szaporodási kényszerrel hajtva tették a dolgukat...

A románcból Mátyás nap környékén (február 24.) érkeztek az első tojások. Amikor a liba ösztöneitől vezérelve el kezdett készülni a tojásrakáshoz, pelyhet tépett magáról és azzal bélelte ki a fészket az ólban, amibe 6-7 tojást is lerakott.

A gazdaasszony a „letojt” tojásokat érkezési sorrendben beszámozta, és az összes tojás lerakásáig meleg helyen tartotta. Amikor összegyűlt a megfelelő számú tojás, a gazdaasszony egy szalmával bélelt kosárba helyezte a tojásokat, amit az istállóba tett, és ott ült rá a tojó. Akinek nem volt erre alkalmas melléképülete, az a konyhába vagy a szobába az ágy alá tette költeni a libát.

Egy hét múlva a tojásokat „meglámpázták” (átvilágították), hogy megállapítsák, melyik tojás termékenyült meg. Amelyik tojásban megjelent a „sarló alak”, az maradt a tojó alatt, amiben nem azt megették vagy sütéskor felhasználták.

Egy libatojás mérete háromszor nagyobb, mint a tyúktojásé, így elég kiadós lehetett a rántotta, de ezen túl, – anélkül, hogy ezzel tisztában lettek volna – magasab fehérje, kalcium, vas, kálium, zsír, és ásványianyaghoz is juttatták a szervezetüket.

A tojó a tojásokról naponta egyszer kelt fel fürdeni, ha a tó vagy a patak közelében laktak, akkor ott fürdött, ha nem, akkor a gazdaasszony egy edénybe vizet készített az állat mellé, és abban mosakodott a liba.

A költés alatt a gazdaasszony etette őket: szemes gabonát és mellé kockára vágott kenyeret adott a tojónak.

A tojó 4 hétig ült a tojásokon, aztán 2-3 nap alatt egyenként, szép sorban kikeltek a kislibák. A kislibákat a gazdaasszony sorban, ahogy keltek, kivette a fészekből, és külön tartotta őket, azért, hogy a tojó ne a kicsik gondozásával foglalkozzon, hanem a többi tojás költésével.

A kislibákat meleg, fűtött helyen tartották, általában a konyhában, ahol pokrócot és szalmát tettek alájuk, és egyszer megették őket: paprikába mártott szalonnacsíkokat dugtak a csőrükbe.

Miután kikelt az összeg kisliba, az anyjikkal együtt meleg helyre, általában az istállóba kerültek. A kislibákat pár napos korukban megjelölték. A jelölések családonként változtak, volt, aki a liba sarkantyúját vágta le, volt, aki a jobb vagy a bal lábán az úszóhártyáját vágta be egyszer vagy többször. Amikor az időjárás melegebbre fordult, kivitték őket az ólba. Amíg a kislibáknak pelyhes sárga volt a pihéjük, a gazdaasszony összeszeccskázott (aprított) csóvánnyal (csalánnak) etette, amit összekevert kukorica- vagy búzadarával, vagy korpával.

A libák legeltetése júniustól (a tanév végétől) kezdődött, és augusztus közepéig (legfeljebb 20-áig) tartott. Ha a családnál volt akkora gyermek, akire rábízható volt a libák legeltetése, megoldották családon belül, de ahol nem, ott libapásztort fogadtak. Egy gyermek több csapatnyi libát legeltetett egyszerre. A libapásztorkodás legfeljebb 10-12 éves korig tartott, mert az ennél idősebb gyermekekre már szükség volt a földeken végzendő munkáknál. A libapásztorok járandósága volt a napi ebéd, a „szezon végén” pedig fizetségül a lányok egy szoknyára való anyagot és egy kendőt, a fiúk egy nadrágra és ingre való anyagot kaptak. A kis pásztorok a gabona aratások megkezdéséig a „laz”-ra (a rétre) terelték ki a szárnyas jószágot, (ilyen rét volt a mai Petényi úti parkoló és az Ökoland tábor helyén). Mivel a kislibák családonként meg voltak jelölve, így nem tudtak elcsereőlni. Az aratások után a tarlóra terelték őket.

A valamikor 1956-58. években készült képen libák úsznak Velki Erzsike néniék háza előtt. Az 1969-ben kisajátított és felszámolt épületek a mai strand területén álltak.

Libafürdetés a bánki tóban.
A háttérben a Vincze kocsmá épülete.

Amikor valahol befejezték az aratást, a gazdák mindig szoltak, hogy hova lehet menni legeltetni. A tarlón reggel öttől nyolcig legeltettek, utána a jól lakott libákat leterelték a tóra vagy a patakra, ahol az állatok szabadon fürdöztek, majd délután öt-hat órától sötétedésig ismét a tarlóra hajtották őket. Estefelé, a libapásztor terelgetésével libasorban érkeztek haza a libák, ki-ki a portájára.

Július közepétől a szárnyasok el kezdték hullajtani a tollaikat, a gazdaasszony ebből tudta, hogy elérkezett az első kopasztás ideje. A kopasztáskor ügyelnie kellett arra, hogy a szárny alatti kényes területen hagyjon meg három vékony tollat, mert különben a liba "lógatta" volna a szárnyait.

A kopasztást másfél hónap múlva megismételték, kivéve azokat, amelyeket tömésre, hízlalásra szántak. A kopasztott tollat kirostázták, hogy a szennyeződések eltávolítsák, majd vászonzsákba gyűjtötték és a levegő járta helyre a padlásra vagy a „szinke”-be (félíg nyitott, szerszámok tárolására használt hely) felakasztották.

A téli időszakban jöhetett a tollfosztás. Erre a munkára mindig más-más háznál gyűltek össze, meghívásos alapon, és egymásnak segítettek a tollfosztásban is.

A gazdaasszony reggel elment és meghívta a rendszerint délután kezdődő és akár éjfélig is tartó tollfosztásra a lányokat és asszonyokat. A munka végeztével vacsorát adott, ami párolt káposztába kevert sült kolbászkarika, bánki pogácsa, vagy főtt mákos kukorica volt. Itálnak forralt bort kínáltak. A tollfosztás női munka volt. A monoton, munka alatt a hangulatot énekléssel, tréfálkozással „dobták” fel. Csak az asszonyoknak volt szabad „viccelődni”, leánynak nem illett. A legények is eljöttek, ők kintről huncutkodtak. galambot engedtek be a tollfosztók közé, ami nagy ribbiliót csapott, csak úgy szállt a toll a szobában mindenfelé! Volt, hogy kihasználva a gazdaasszony el-

foglaltságát (sokszor a gazda cinkosságával) elcsenték a pincekulcsot, és megdézsmálták a bort, megsarcolták a kemencéből kiszedett, hűtésre kitett pogácsákat.

**„Dagadj, dunna, kis paplan,
csikos, pöttös huzatban!
Puffadj, párna, pufóka,
várjatok a lakókra!”**

Tarbay Ede Dagadj dunna c. verse (részlet)

Nagyanyáink idejében a hozomány részét képezte a lányok esetében a 4 vánkös, 2 dunna, a fiúknak pedig a 2 vánkös 1 dunna. Ez a szokás évekig tartó kihívást adott a szülőknek, hogy a libák felnevelésétől a késztermék előállításáig eljussanak, különösen, ha sok volt a leánygyermek a családban.

Egy dunna megtöltéséhez 8 kg, egy párnához 2 kg tollat használtak fel.

Az angint, amiből a dunna és párna huzatot, a „cihát” készítették, kereskedőtől vásárolták és otthon varrták meg.

**„De szeretnék gazdag lenni,
egyszer libasültet enni...”**

József Attila Kedves Jacó! c. verse, (részlet)

Egy jó tojó akár 4-5 évig is adta a tojásokat, és amikor kiöregedett, tömésre, hízlalásra került.

Ha a család anyagilag rászorult, a hízott libát el tudta adni a piacon.

A vágásra szánt libák hízlalását augusztus végével kezdték meg, ami 4-6 hétig is tartott. A libákat langyos vízbe áztatott, zsírral és sóval összekevert zsenge, ún. „nyolc soros” vagy lapos szemű, ún. „filléres” kukoricával tömték.

Amikor elérte a kívánt súlyt, levágták, megfőzték, vagy megsütötték. Az öreg libák sütésekor – a dió törésére is használt – tenyérnyi kavicsot a liba mellé, a tepsibe helyezték, hogy így segítsék elő a hús gyorsabb átsülését.

A libavágás napján reggelire a liba vérét felfogták, és hagymás zsírban megsütve, azt tört krumplihoz keverték, és a kisütött májjával és tepertőjével tálalták. Ebédre az aprólékból leves készült, amiből a főtt húst paradicsomszósszal tálalták. Ludaskása is sokszor került az asztalokra. A libaszírt gyakran kenyérré kenve fogyasztották, és a megfőtt házi tésztát is csak libaszírba forgatták.

Nem tudni, hogy József Attila végül evett-e libasültet, azt viszont igen, hogy Bánkon a tehetősebb családoknál vasárnapi ebédre is ott volt az asztalon, de általánosságban ünnepi ételnek számított, például búcsúkor mindig volt libasült.

**Sulyan Pálné Varga Mária
ebédet vitt fiának
Sulyan Pál libapásztornak**

**A libatollból
a hétköznapi életbe
használt eszközök
is készültek.
A felső képen
a sütéshez használt
kenőtollat, az alsó
képen pedig
a portörlesre használt
tollseprűt láthatjuk.**

Horgászegyesületi hírek

2021. második – harmadik negyedév

A COVID-19 miatt elrendelt veszélyhelyzet a második negyedévben is korlátozta a horgászegyesületünk életét, de a korlátozások csökkentésével egyre több területen tudtunk kimozdulni az év első felére jellemző szigorúan korlátozott valóságból.

Ugyan még közösségi rendezvényeket ebben az időszakban nem szervezhettünk, de már a kijárási tilalom idejének bővítésével a horgászaink egyre több időt tölthettek a tóparton horgászattal, pihenéssel, az éjszakai horgászat engedélyezésével pedig ez a lehetőségünk is bővült.

Végrehajtottuk a tavaszi első haltelepítést, április 12-én 15 mázsa 3 nyaras pontyot helyeztünk a Bánki tóba a haltelepítési terünk első lépcsőjében, ezt követően április 16 péntekig pontyfogási tilalmat rendeltünk el. Törvényi előírás, hogy a telepítést követően minimum 3 napra le kell tiltani a horgászatot, jelen esetben a ponty tekintetében.

A horgászati könnyítések első lépcsőjében a kormány engedélyezte a megyei és az országos horgászversenyek lebonyolítását, így a Nógrád Megyei Horgászszövetség április 24-én Bánkon rendezte meg megyei metód feeder versenyét. A versenyen 15 csapat 45 versenyzője versenyzett, a fogási eredmények nagyon változók voltak, sokan nem fogtak halat, de volt olyan versenyző, aki 18,5 kg-ot fogott. A Bánki II. Rákóczi Ferenc Horgászegyesületet ezen a megmérettetésen Kovács Marcell, Janecskó János és Péter Gergő képviselték, akik az elmúlt 15 év legjobb eredményét érték el, 3. helyezett lett a csapatunk.

Ezt követően június 13-án csapatunk részt vett Maconkán a megyei csapatversenyen, ahol 6. helyezést ért el. Gratulálunk az elért eredményekért!

A megyei versenyeket követően már lehetőségünk volt rendezvényeket szervezni helyileg is, így június 19-én megtartottuk az egyesület felnőtt-ífi háziversenyét, az ünnepélyes eredményhirdetést követően közösen elfogyasztottunk egy ebédet, melyet Szikora Zsolt és Kiss Péter horgásztár-

saink készítettek el. Nagyon ízletes volt, köszönet illeti a munkájukat.

A megyei verseny előtt volt 8-10 stég, amelyek állapota veszélyes volt, ezeknek a javítását, rendbetételét az egyesület tagjai társadalmi munkában elvégezték. Természetesen az idei év fő feladata továbbra is a régi rossz állapotú stégek deszkázatának a cseréje, mindaddig, míg az összes stégen elvégezzük a teljes felújítást.

A 2021-es év kiemelkedő jelentőségű feladata a tisztújító közgyűlés megszervezése, lebonyolítása volt. Amint ezt a veszélyhelyzeti szabályok enyhítése lehetővé tette számunkra, azonnal nekiláttunk az előkészítésének, és június 27-én meg is tartottuk.

A tisztújító közgyűlésen 38 fő vett részt, ahol a közgyűlés természetesen megválasztotta az új vezetést, akik a következő 5 évben irányítják az egyesület életét. Elnök: Horváth István, Titkár: Medgyesi Csaba, Gazdasági vezető: Iványi Károly, Felügyelő Bizottság: Elnök: Péter Péter, Tagok: Dr. Fekete János és Miklián Attila. Fegyelmi Bizottság: Elnök: Szikora Zsolt, Tagok: Fábri György és Kiss Péter: Tőgazda: Csorba László, Versenyfelelős: Walter Róbert.

Az új vezetésnek eredményes munkát kívánunk!

Az idei évet sajnós úgy kezdtük, ahogy az elmúlt évet befejeztük, és várhatóan ez az év is nehéz lesz számunkra anyagilag is és a horgászat tekintetében is, de megte-
szünk mindent annak érdekében, hogy a horgászaink pihenése, fogási mutatói ne szenvedjenek csorbát.

Eredményes horgászatot, horgászsikereket kívánok az elkövetkezendő időszakra!

Horváth István, elnök

II. Rákóczi Ferenc Horgászegyesület Bánk

LABDARÚGÁS

Új kihívás a Megye I. bajnokság

A nyár folyamán Sportegyesületünkkel választás elé kellett, hogy álljunk. A megyei másodosztályban eltöltött sikeres évek után ráébredtünk, hogy a rengeteg utazás és az összevont másodosztály összképe mind a csapatunknak, mind a szurkolóinknak alulmúlta a várakozásait. Ugyanakkor alacsonyabb osztályban nem szerettünk volna indulni, márcsak a településünk megítélése miatt sem.

A szezon végeztével a vezetőséggel – átgondolva a jövőt, és az adódott lehetőséget – a legkézenfekvőbb megoldást választottuk: egy 2006-tól működő utánpótlást nevelő egyesülettel, a Dalnoki Jenő Akadémiával együttműködve vágunk neki a 2021/22 bajnokságnak. Szerencsénkre az elmúlt bajnoki évben elért bronzérmes helyezés és a megyei I. osztály létszáma lehetővé tette, hogy egy osztállyal feljebb, a Megye I. osztályba léphessünk.

A meglévő keretből többen jelezték, hogy nem vállalják a megyei I. osztályt és az ezzel járó kötelezettségeket (pl. edzőmunkát) valamint többen „kiöregedtek” a csapatból. Pár játékos kivételével egy új keretet kellett építeni, amely az előbb említett Akadémiának is lehetőséget adott, hogy az ott nevelkedő fiatal játékosok felnőtt bajnokságban is megmérethetik magukat. Így egy viszonylag fiatal, nagy létszámú keret állt össze, jó pár rutinos, minőségi játékosal kiegészülve.

A megye első osztályába a Bánk Sportegyesület nevezett, a kötelező utánpótlás korosztályokat pedig az Akadémia biztosítja, ezért a bajnokságban Bánk-Dalnoki Akadémia néven szerepel csapatunk.

A Dalnoki Akadémia vezetőitől egy színpatikus és korrekt hozzáállást kaptunk, remélhetőleg a két egyesület hosszútávon is

erősíteni tudja majd tevékenységét. Első évben a csapat összeírása, a bajnokság erőviszonyainak felmérése, valamint a középmezőny feletti helyezés elérése a cél.

Az Egyesületünk vezetősége két új taggal bővült, és az edző személyében is történt változás. Kovács Imre a jövőben edzőként nem vállalt szerepet, a több mint egy évtizedes munkája előtt köszönetünket és tiszteletünket fejezzük ki, a továbbiakban szakosztály vezetőként az egyesületünk kötelékében marad.

A csapat új edzője Takács László lett, akit a Dalnoki Akadémiánál utánpótlás edzőként alkalmaztak eddig, ezáltal a fiatal játékosokat személy szerint is jól ismeri és edzi őket, így szinte egyértelmű volt, hogy a felnőtt csapat következő szezonját is Ő irányítsa.

Csapatunk az eddig lejátszott 6 mérkőzését sorra megnyerte, mellyel – újoncként – kezdni kívívni a tiszteletet a megye első osztályú harcterén is. A keret fiatalos, lendületes, nézőként is élvezhető támadó focit játszik, ami remélhetőleg a továbbiakban is eredményes lesz.

Várunk minél több látogatót a mérkőzéseinkre, hogy szurkolásukkal tovább erősítsék a közös csapatmunkát.

Bánk és Romhány páros tenisztorna

Idén is megrendezésre került a Bánk és Romhány közötti páros tenisztorna. A bánki és a romhányi tenispályán négy-négy pár körmérkőzésen döntötte el a továbbjutást. Miután kialakult a sorrend, az elődöntők Romhányban folytatódtak. Mindkét elődöntőben a bánkiak diadalmaskodtak. A tornát Vincze Ákos, Ivanics Péter páros nyerte, miután legyőzte a Balogh Ferenc, Balogh Ferencné párost. A rendezvény végén a romhányi házigazdák fantasztikus bogrács pörkölttel látták vendégül a torna résztvevőit. Jövőre ismét találkozunk!

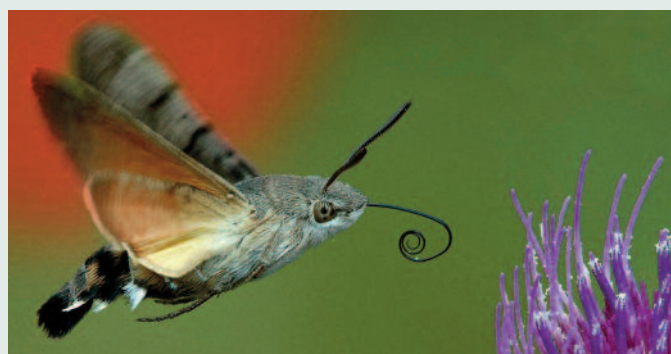

TISZTELETBELI JÓMADÁR: A MAGYAR KOLIBRI

A kacsafarkú szender lett a 2021 év rovara

Teraszunk mellett négy bokor levendula virágzik. Nyáron a reggeli órákban és alkonyatkor fura kis szerzetek látogatják meg a virágokat. Elképesztő sebességgel csapkodnak a szárnyaikkal és kolibriszerűen egy helyben lebegnek, miközben nektárt szívogatnak a levendula virág mélyéről.

Ezt a kis csodát hazánkban a köznyelv magyar kolibrinek hívja. Valójában nem kolibri, mégcsak nem is madár, hanem egy lepkeféle, a kacsafarkú szender.

A Magyar Rovartani Társaság közönségsvivésén idén toronymagasan nyert a kacsafarkú szender (*Macroglossum stellatarum*), talán azért is, mert sokaknak kedves ez a hazánkban is igen gyakori rovar. Aki már látta ezt a különös kis élőlényt, elragadtatással beszél róla.

A kacsafarkú szender nemcsak méreteiben emlékeztet a legkisebb kolibrizhez, de repülési stílusában is hasonlít rá. Néhány perc alatt száznál is több virágot is képes meglátogatni, ezért a beporzásban is különösen fontos szerepe van. Nevét a potroha végén látható fekete-fehér farpamacsról

kapta, ami repülés közben egyfajta kormánylapátként funkcionál. A szenderek a lepkék között a legjobb repülőnek számítanak, vándorlásuk során akár több ezer kilométert is megtehetnek, és a mediterrán területekről induló vándorútjuk során akár Svédorszáig és a Brit-szigetekig is eljut-

hatnak. Hazánkban májustól októberig találkozhatunk velük, bár időnként épületekben lehet találni áttelelő példányokat. Zöld hernyója apró fehér pettyekkel sűrűn hintett, oldalán hosszanti fehér csík húzódik. A tetszetős, zöld színű hernyó bábozódás előtt barnára színeződik.

Kérjük, hogy ha találznak a hernyókkal, ne bánják, mert csodaszép és hasznos szender lesz belőlük.

Aki szeretne benne gyönyörködni a kertjében vagy az erkélyén, az ültessen levendulát, petúniát, loncot, nyári orgonát, zsályát, lángvirágot vagy szarkalábat.

Ha kertünk egyik sarkában nem csak dísznövényeket ültetünk, hanem meghagyjuk a galajféléket, akkor szaporodóhelyet is nyújtunk a szendernek.

Vass Zoltán